

Az érdekegyeztetés, érdekérvényesítési szolidaritás és partnerségi kapcsolatok kialakításának jelentősége a civil szerveződésekben

Érdeklődéssel olvastam Somai József *Rendszert teremteni a civil szférában* című vitaindító írását, és el kell mondanom, hogy megállapításainak és javaslatainak nagy részével egyetértek. Valóban szükség lenne egy integrációs civil szerveződésre, amely (ahogy azt a szerző is hangsúlyozza!) nem egy szervezeteken felül álló, annak minden tevékenységébe beleszóló és utasításokat adó központi szerv lenne, tehát nagy-nagy körültekintéssel és széleskörű konzultáció alapján lehetne létrehozni ezt a szerveződést.

A szerző felsorol egy egész sor érvet, amelyek közül éppen a hozzászólásom címében felsoroltakat emelném ki, annál is inkább, mivel ez a kérdés régóta foglalkoztat, és már tettünk is néhány lépést ennek megvalósításában, s ezt a kezdeményezést tovább szeretnénk folytatni.

Minden pályázati rendszer magában hordozza az érdekek sérülésének lehetőségét, sokszor úgy érzi az ember egy pályázat elfogadása vagy visszautasítása után, hogy az odaítélésnél egyeseket favorizáltak másokkal szemben, holott a kuratórium a lehető legnagyobb pártatlansággal járt el a prioritások eldöntésénél. Nem hiszem, hogy létezne olyan, a civil szférában dolgozó vezető, aki ezt nem élte volna át. Sajnos, az esetek nagy részében ezek vélt sérelmek, amelyeket el lehetne oszlatni egy (vagy több) nyugodt, kiegyensúlyozott beszélgetés során.

Két konkrét példát szeretnék említeni ezzel kapcsolatban.

A segesvári *Gaudeamus Alapítvány* egyik fontos célkitűzése az, hogy nemcsak a segesvári magyar tannyelvű oktatást támogatja, hanem próbálja összehangolni az érdekeltekkel a környékbeli szórványban élő gyerekek anyanyelvű oktatásának problémáit, a megfelelő megoldások megtalálásának érdekében. E célból több találkozót szerveztünk, ahol a tanárokon, tanítókon kívül az illető falvak lelkipásztorai és részt vettek. Ilyenkor nem elégedtünk meg a bajok felsorolásával, hanem próbáltunk megoldásokat keresni, és kezd kialakulni egy gyümölcsöző együttműködés. A 2002-2003-as tanévben például - alapítványunk közvetítésével - sikerült támogatást szerezni az Illyés Közalapítványtól a szederjesi ingázó gyerekeknek, akik Héjjasfalvára járnak iskolába, hogy annak magyar tagozatán végezzék el az általános iskolát. A támogatás folyósítását alapítványunk adminisztrálja Orbán Dániel szederjesi református lelkipásztor közvetítésével. Tudni kell azt, hogy a héjjasfalvi iskola komoly létszámgondokkal küszködik, tehát ez a támogatás mindkét helység számára előnyös.

Az egyik fehéregyházi pályázat benyújtásának hírére a héjjasfalvi iskola úgy érezte, hogy ezzel létre törnek, és egy beadványt szerkesztett az Illyés Közalapítványhoz, amelynek lényege az volt, hogy az illető pályázat elfogadása hozzájárulhat a magyar tagozat felszámolásához. Alapítványunk közvetítésével, több beszélgetés során sikerült tisztáznunk a szándékokat és a felmerülő félreértéseket. A legutóbbin az Illyés Közalapítvány képviselője is részt vett, ahol végleg eloszlattuk a kételyeket, és hangsúlyoztuk, hogy csak egybehangolt, közös fellépéssel lehet eredményes munkát végezni, mert mindegyik magyar tagozat fenntartása közös érdekünk. A fenti példa tipikus esete egy olyan konfliktusnak, ahol meg sem próbálták egyeztetni a szándékokat és érdekeket.

A másik példa valamivel nagyobb régióra vonatkozik.

Ismeretes és örvendetes, hogy Medgyesen (Szeben megye), Segesváron (Maros megye) és Kôhalomban (Brassó megye) három szórványkollégium működik, mintegy 50-50 kilométerre egymástól, és mindegyik komoly nehézségek árán oldja meg a fenntartási problémáit. Mivel a Segesváron 1960-ban alakult líceumi magyar tagozaton az évek során nagyon sok apácai, olthévízi, alsórákosi és medgyesi diák tanult, fennállt annak a veszélye, hogy komoly érdekellentétek alakulhatnak ki az említett kollégiumok és természetesen az illető helységekben működő iskolák magyar tagozatai között, és volt is néhány jel, amely erre utalt. Célul tűztük ki, hogy rendszeresebb kapcsolatot

alakítsunk ki a három kollégium között az információcsere és az érdekegyeztetés céljából, s ebben az irányban már történtek is konkrét lépések, amelyeket tovább szeretnénk folytatni. Mindig is őszintén hangoztattuk, hogy nekünk is szívügyünk a másik két iskola sorsa, nem lehetünk olyan szűklátókörűek, hogy csak a saját bajainkat lássuk. Toborzó körútjainkon nem győzzük hangsúlyozni, hogy mi csak azokat a diákokat célozzuk meg, akik helységükből eltávozva informatika- vagy nyelvtagozatos osztályokban akarják folytatni tanulmányaikat, s nem azokat, akik otthon akarnak maradni.

2003 októberében egy nagyobb szabású rendezvényen szeretnénk visszatekinteni a Gaudeamus Alapítvány tízéves tevékenységére, és ennek keretében egy szimpóziumot szerveznénk, amelyre meghívnanánk az összes szórványkollégium képviselőit, azért, hogy megtegyük az első fontos lépést tevékenységünk egybehangolására, érdekegyeztetésre és a tapasztalatok kicserélésére. El tudnánk képzelni, hogy valamilyen formában rendszeresítsük ezeket a találkozókat, például évente egy alkalommal, és szoros partnerségi kapcsolatokat alakítsunk ki egymással.

- [Somai József: Rendszert teremteni a civil szférában](#)
- [Bereczki Kinga: Hozzászólás Somai József Rendszert teremteni a civil szférában című írásához](#)
- [Bodó Barna: Civil önépítkezés](#)
- [Farkas Éva: Civilek együtt](#)
- [Farkas Miklós: Az érdekegyeztetés, érdekérvényesítési szolidaritás és partnerségi kapcsolatok kialakításának jelentősége a civil szerveződésben](#)
- [Dr. Fleisz János: Hozzászólás](#)
- [Kósa András László: A romániai magyar civil szféra természetrajzához](#)
- [Kötő József: A civil társadalom erői felszabadításának egy lehetséges útja](#)
- [Lőrincz Zsuzsanna: Hozzászólás Somai József vitaindító írásához](#)
- [Szenkovics Dezső: A civil szervezetek helye és szerepe a társadalomban](#)
- [Sebestyén István: A nonprofit szektor érdekképviseletének megoldása](#)
- [Bárdi Nándor: Önszerveződés és önreflexió a két világháború közötti magyar kisebbségtörténetben](#)
- [A Népies Irodalmi Társaság Politikai Osztályának tájékoztatója a romániai magyarság megszervezéséről és a népkisebbség helyzetének tanulmányozásáról \(1924\)](#)
- [Jancsó Benedek feljegyzése az erdélyi kulturális és társadalmi akciókról \(1926\)](#)
- [Sulyok István tervezete az EMKE átalakítására \(1926\)](#)
- [Sulyok István tervezete magyar kultúrhatóság felállítására \(1927\)](#)
- [Sulyok István: Az erdélyi magyarság társadalmi szervezete](#)
- [Sulyok István: A magyar könyv Erdélyben](#)
- [Kovács György: Gyalogszerrel a Székelyföldön](#)
- [Constantin Iordachi: A nemzet újrarajzolt határai: A magyar "státustörvény" és Románia kettős állampolgárságra vonatkozó politikája a Moldovai Köztársaságban](#)
- [Juan J. Linz: Nemzetépítés és államépítés](#)
- [Charles Taylor: Nacionalizmus és modernitás](#)
- [Sorbán Angella - Nagy Kata: Beszélgetések a státustörvényről Erdélyben](#)
- [Veress Emőd: Végrehajtás és döntéshozás viszonya a helyi közigazgatásban. Miért beteg Romániában a helyi közigazgatás?](#)
- [Szász Alpár Zoltán: A demokrácia modelljei Romániában: a valóság számokban kifejezve](#)
- [Nagy Csongor István: A romániai kisebbségi jog 1945 és 1989 közötti történetének tendenciái, különös tekintettel a romániai magyarság történetére \(2.\)](#)

(c) Jakabffy Elemér Alapítvány, Media Index Egyesület 1999-2004
Impresszum | Médiaajánlat | Adatvédelmi záradék